

Kończy się czerwiec i spółka w tarapatkach musi podjąć decyzję o dalszym istnieniu

Jest to konieczne, jeśli jej bilans wykaże stratę przewyższającą sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz połowę kapitału zakładowego. Zgromadzenia wspólników zwołuje zarząd

Joanna Boroń
adwokat
KBZ Żuradzka
& Wspólnicy
Adwokaci i Radcy
Prawni Sp. k.

Dla wielu przedsiębiorców rok 2020 z oczywistych powodów nie był łatwy. Jednym z podstawowych problemów, z którym musieli się zmierzyć, były zatory płatnicze o globalnym zasięgu. Sytuacja finansowa wielu firm się pogorszyła, co negatywnie wpłynęło na ich zdolności płatnicze i bieżącą działalność. Firmy, które nie poradziły sobie z pandemią, stanęły przed wizją upadłości bądź zakończenia działalności. Już 30 czerwca 2021 r. mija termin sporządzania rocznych sprawozdań finansowych za 2020 r. Wiele firm stanie niewątpliwie przed problemem wysokich strat w stosunku do posiadanych kapitałów.

Zgodnie z art. 233 par. 1 kodeksu spółek handlowych (dalej: k.s.h.), jeżeli bilans sporządzony przez zarząd wykaże stratę przewyższającą sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz połowę kapitału zakładowego, wówczas zarząd jest obowiązany niezwłocznie zwołać zgromadzenie wspólników w celu podjęcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki.

Celem tej regulacji jest zaalarmowanie wspólników przez zarząd o sytuacji finansowej spółki i wysokości jej strat, aby we właściwym momencie mogli podjąć decyzję co do dalszego jej funkcjonowania albo przyjąć inne rozwiązanie. Zwołanie zgromadzenia, o którym mowa, ma umożliwić wspólnikom wdrożenie działań restrukturyzacyjnych, które pozwolą uniknąć upadłości i odzyskać wypłacalność. Dla zarządu jest to dobry moment do dokonania oceny, czy niewypłacalność spółki osiągnęła już taki poziom, który wymaga złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Omawiana regulacja jest niezwykle istotna dla członków zarządu, którzy powinni zachować szczególną czuj-

ność przy monitorowaniu stanu wypłacalności spółki, aby w odpowiednim momencie poinformować wspólników o możliwych zagrożeniach dla dalszego funkcjonowania spółki. Trwający okres bilansowy i sporządzanie rocznego sprawozdania finansowego warto wykorzystać do tego, by ustalić, w jakiej kondycji jest firma, co jest przyczyną generowanych przez nią strat i jakie działania naprawcze należy wdrożyć, aby obniżyć wysokość straty i zapobiec jej w przyszłości.

Z kolei wspólnikom spółki zwołanie zgromadzenia w warunkach określonych przez art. 233 par. 1 k.s.h. umożliwi podjęcie decyzji co do dalszego funkcjonowania spółki i np. wdrożenia działań restrukturyzacyjnych w celu uniknięcia upadłości.

⇒ **Kiedy zgromadzenie wspólników spółki powinno podjąć uchwałę w przedmiocie dalszego istnienia spółki i kontynuowaniu jej działalności?** Zwołanie zgromadzenia na podstawie art. 233 par. 1 k.s.h. powinno nastąpić nie tylko wtedy, gdy strata zostanie wykazana w bilansie rocznym na koniec roku obrotowego. Dotyczy to również każdego bilansu sporządzanego w trakcie roku obrotowego. Nie ma przy tym znaczenia, czy bilans został sporządzony przez zarząd w wykonaniu przepisów prawa lub postanowień umowy spółki, czy fakultatywnie. Regulacja ta nakłada na zarząd obowiązek zwołania nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników spółki, ale nie oznacza żadnego obowiązku dla wspólników spółki. W szczególności wspólnik nie musi stawiać się na takim zgromadzeniu czy głosować za uchwałą.

Na zgromadzeniu zwołanym w myśl omawianej regulacji wspólnicy mogą podjąć:

1) uchwałę o kontynuowaniu działalności spółki bez wszczęcia działań restrukturyzacyjnych lub naprawczych,

2) uchwałę o kontynuowaniu działalności spółki i przyjęciu działań restrukturyzacyj-

ne lub naprawcze na zwołanym lub kolejnym zgromadzeniu, 3) decyzję o rozwiązaniu spółki.

⇒ **Co grozi wspólnikom spółki za niepodjęcie takiej uchwały?**

Niepodjęcie uchwały o dalszym istnieniu spółki przez wspólników nie prowadzi do odpowiedzialności wspólników wobec wierzycieli spółki, nawet gdy spółka za jakiś czas stanie się niewypłacalna. Nie prowadzi również do odpowiedzialności członków zarządu, ponieważ zarząd jest obowiązany wyłącznie do zwołania zgromadzenia, ewentualnie podjęcia środków zaradczych leżących w kompetencji zarządu.

⇒ **Jakie będą konsekwencje dla spółki w przypadku niepodjęcia uchwały o dalszym jej istnieniu? Czy grozi to jej rozwiązaniem?**

Brak podjęcia przez wspólników uchwały o dalszym istnieniu spółki nie oznacza, że wola wspólników jest rozwiązaniem spółki. Nie można zatem automatycznie przyjąć, że brak uchwały podjętej w trybie art. 233 par. 1 k.s.h. oznacza, iż dojdzie do rozwiązania spółki.

Jeżeli wspólnicy nie podejmą omawianej uchwały, to wówczas zarząd spółki będzie zobowiązany do zwołania kolejnego zgromadzenia wspólników, jeżeli kolejny bilans sporządzony przez zarząd będzie wykazywał przesłanki wskazane w tym przepisie.

⇒ **Jaka odpowiedzialność grozi członkom zarządu spółki za niezwołanie zgromadzenia wspólników?**

O ile wspólnicy nie są zobowiązani do podejmowania omawianej uchwały, o tyle zwołanie zgromadzenia wspólników jest istotne dla członków zarządu z punktu widzenia ich odpowiedzialności za brak jego zwołania.

Dopuszczenie przez członka zarządu do tego, że zarząd nie zwoła zgromadzenia wspólników mimo obowiązku wynikającego z art. 233 par. 1 k.s.h., za-

O jakie dane z bilansu chodzi

Kapitał zapasowy – głównym jego przeznaczeniem jest pokrycie ewentualnych przyszłych strat finansowych. W spółce akcyjnej na kapitał ten przelewa się co najmniej 8 proc. zysku za dany rok obrotowy do czasu, aż nie osiągnie co najmniej 1/3 wartości kapitału zakładowego. W spółce z o.o. utworzenie kapitału zapasowego jest dobrowolne i następuje albo na podstawie postanowienia umowy spółki, albo uchwałą zgromadzenia wspólników.

Kapitał rezerwowy – to rezerwa tworzona przez firmę z wygosparowanego zysku, przeznaczona na rozwój spółki bądź pokrycie ewentualnych strat i nieprzewidzianych wydatków.

Kapitał zakładowy – to minimalny wkład właścicieli wniesiony przy zakładaniu spółki. Jego wysokość może być zmieniana w trakcie rozwoju firmy. Minimalny kapitał zakładowy w spółce z o.o. wynosi 5 tys. zł, a w spółce akcyjnej 100 tys. zł.

grożone jest karą grzywny na podstawie art. 594 par. 1 pkt 3 k.s.h. w wymiarze nawet do 20 tys. zł, a także może prowadzić do odpowiedzialności odszkodowawczej członków zarządu wobec spółki na podstawie art. 293 k.s.h. za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z przepisami prawa lub postanowieniami umowy spółki oraz odpowiedzialności odszkodowawczej członków zarządu wobec wspólników na zasadach ogólnych. Jak podkreśla się w doktrynie, obowiązek współdziałania w celu zwołania zgromadzenia spoczywa na wszystkich zarządcach, przy czym osobą w pierwszej kolejności odpowiedzialną za przestrzeganie przepisu jest zarządca, któremu w ramach podziału kompetencji powierzono obszar finansowy spółki, np. dyrektor finansowy, CFO itp. („Kodeks spółek handlowych. Tom IIB. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz”, red. prof. dr hab. A. Opalski, art. 227–300, Legalis).

Co istotne, naruszenie przez członków zarządu obowiązku zwołania zgromadzenia na podstawie art. 233 par. 1 k.s.h. nie prowadzi natomiast do ich odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności odszkodowawczej, wobec wierzycieli spółki.

⇒ **Czy zwołanie zgromadzenia wspólników na podstawie**

art. 233 par. 1 k.s.h. zwalnia zarząd z obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki?

Obowiązek zwołania zgromadzenia wspólników przewidziany w art. 233 par. 1 k.s.h. nie wyłącza ani nie zastępuje ciężącego na zarządzie obowiązku zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości i nie ogranicza zarządu w jego prawie reprezentacji spółki w zakresie zgłoszenia takiego wniosku (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 19 grudnia 2013 r., sygn. akt II UK 196/13).

Należy pamiętać, że członek zarządu, który nie zgłosi na czas wniosku o upadłość, popełnia przestępstwo i podlega odpowiedzialności karnej. Zgodnie z art. 586 k.s.h. członek zarządu spółki, który nie zgłasza wniosku o upadłość spółki handlowej mimo powstania warunków uzasadniających według przepisów upadłość spółki, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Ponadto niezgłoszenie w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości powoduje odpowiedzialność odszkodowawczą członków zarządu.

Podstawa prawna

• art. 233 par. 1, art. 293, art. 586, art. 594 par. 1 pkt 3 ustawy z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1526; ost.zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 2320)